تاثیر عملیات آماده‌سازی قلیایی با محلول آمونیاک و سود سوزآور بر خصوصیات رنگپذیری و تکمیل ضدچروک کالای پنبه‌ای

شاهین کاظمی*[۱] ، مجید منتظر[۲] ، رضا محمدعلی مالک[۲] ، سید عباس قافله باشی[۳]

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی شیمی نساجی ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

۲. استادیار و عضو هیات علمی دانشکده مهندسی نساجی ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر (قطب علمی مهندسی نساجی)

۳. کارشناس شیمی نساجی ، شرکت ایران ریسه

چکیده:

آغشته سازی پنبه با آمونیاک یکی از فرایند های آماده سازی جهت بهبود خصوصیات الیاف پنبه است که خصوصیات ویژه ای به کالای پنبه ای می دهد، امـــروزه تمایل زیادی جهت جایگزینی عمـلیات مرسریزاسیون معمول با این عملیات وجود دارد. در این تحقیق کالای پنبه ای تحت عملیـــات آمـاده سازی قلیایی با سـود سوزآور و محلول آمـــــونیاک قرار گرفت و سپس نمونه های قلیایی شده با دو رنگـــزای مستقیم از کلاسA وB رنگرزی و پساب حاصل به کمک اسپکتـــروفتومتر عبـــوری مقایسه شد، همچنین نمونه های قلیایی شده بوسیله مواد ضد چروک کننده مختلف عمل شده و برخی خصـوصیات فیزیکی- مکانیـکی آنها نظیر زاویه بازگشت از چـــروک، نیروی پارگی، طول خمـش و شاخص سفیـدی اندازه گیـری و مقایسه شدند. نتایج نشان می دهنـد که عمـلیات آمونیاکی سبب افـزایش رطوبـت بازیافتی، کاهـش میزان جذب رنـگزا و جمع شدگی کالامی شود، همچنین در مقایسه با عملیات مـــرسریزاسیون با انجام عملیات آمونیاکی قبل از عملیـــات تکمیل ضدچـــروک زاویه بازگشت از چروک بهبود یافته، افت نـیروی پارگی و شاخص سفیدی کم شده ولی سختـی خمشی افزایش یافته است.

واژگان کلیدی: پارچه پنبه ای، عملیات آمونیاکی، مرسریزاسیون، تکمیل ضدچروک، اسید سیتریک ، DMDHEU

*مسؤول مکاتبات ، پیام نگار: sh-kazemi@aut.ac.ir